

Handläggare

Hanna Röngren

Utvecklare

Socialförvaltningen

Remiss av SOU 2025:15 stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta att överlämna nedanstående remissvar till Socialdepartementet som svar på "Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare"

Beskrivning av ärendet

Enköpings kommun har valts ut som remissinstans för att lämna synpunkter på förslaget om bidragstak i SOU2025:15 "Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare". Socialnämnden har på uppdrag av Kommunstyrelsen ansvar för att besvara remissen.

Förslaget om bidragstak ingår i den nationella utredningen om

bidragsreformer som presenterades i slutbetänkandet "Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare" SOU2025:15.

Reformen syftar bland annat till att göra det mer ekonomiskt lönsamt att gå från bidrag till arbete. Bidragsreformen omfattar tre delar; bidragstak, stegvis kvalificering till välfärden och ett aktivitetskrav för att få försörjningsstöd.

I detta remissvar behandlas endast förslagen om bidragstak. Socialnämnden besvarar remissen om jobbpremie i ärende SN2025/147.

Ekonomiskt bistånd är välfärdssystemets yttersta skyddsnät och är tänkt att fungera som ett tillfälligt stöd vid kortare perioder av försörjningsproblem. Det kan konstateras att grupper av individer och hushåll har behov av ekonomiskt bistånd under långa perioder och har svårigheter att bryta

bidragsberoende och nå självförsörjning. Utredningen har haft i uppdrag att lämna förslag på alternativ för att minska behovet av långvarigt ekonomiskt bistånd för de som skulle kunna arbeta. Det kan handla om både stöd och insatser som ökar sannolikheten att biståndsmottagare kan få och behålla ett arbete och om ekonomiska incitament som gör det lönsamt att ta ett arbete istället för att leva på bidrag. En övergripande utgångspunkt har varit att skapa förutsättningar för mottagare av ekonomiskt bistånd att nå självförsörjning genom arbete.

Socialförvaltningens bedömning

Socialnämnden har ansvar för arbetsmarknadsfrågor och försörjning och lämnar följande synpunkter och ställningstagande utifrån nämndens ansvarsområde.

Socialnämnden ställer sig bakom Regeringens viljeinriktning om att det ska löna sig att arbeta istället för att uppbära ekonomiskt bistånd eller andra bidragsformer till försörjning. Ekonomiskt bistånd är samhällets yttersta skyddsnät men med de förslag som lämnas ses en risk i att frånta detta från de svagaste målgrupperna i samhället. Incitamentet om arbete och egen försörjning ställer höga krav på redan utsatta målgrupper som är berättigade stöd utifrån individuell prövning.

Socialnämnden lämnar följande ställningstaganden till några av utredningens förslag.

Ökad användning av kunskapsbaserade metoder inom ekonomiskt bistånd.
Socialnämnden tillstyrker förslaget.

Lämna förslag på insamling av statistik för kommunala arbetsmarknadsinsatser.
Socialnämnden tillstyrker förslaget.

Socialstyrelsen, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen ska ta fram ett gemensamt kunskapsstöd för att stödja biståndsmottagare som har nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom.
Socialnämnden tillstyrker förslaget.

Bidragstagare som är förhindrade att stå till arbetsmarknadens förfogande på grund av sjukdom ska lämna ett läkarintyg till socialnämnden och hindret överstiger sju dagar
Socialnämnden motsätter sig förslaget.

Ekonomiska konsekvenser

Utredningens förslag kan komma att innebära ekonomisk påverkan på ekonomiskt bistånd. Försörjningsstödet kan minskas om förslagen om bidragstak verkställs. Däremot kan en ökning av kostnader inom livsföring i övrigt och nödprovning vara rimligt att anta.

Förslagen kan även leda till en påverkan av de allmänna bidragen till kommuner, vilka föreslås minska och användas till finansiering av de förslag som medför ökade offentliga utgifter.

Sociala eller miljömässiga konsekvenser

Socialnämnden har ett särskilt ansvar för att beakta barnrättsperspektivet och barnperspektiv.

Bidragstaket väntas slå hårt mot barnfamiljer med många barn som redan idag lever i låg ekonomisk standard och med små resurser. Nämnden anser att förslaget om bidragstak saknar ett barnrättsperspektiv och barnperspektiv.

Förslaget om en modell med begränsningar för stora hushåll, ett så kallat "alternativt bidragstak" bedöms inte i lika stor utsträckning påverka familjer med hemmaboende barn. Däremot så blir skillnaden stor för dem med många barn.

Barn som växer upp i ekonomisk utsatthet och långvarigt ekonomiskt bistånd kan löpa större risk för sämre hälsa, sämre skolresultat och att själva behöva ekonomiskt bistånd som vuxen. Förslaget om bidragstak påverkar barn i redan social och ekonomisk utsatthet och riskerar att leda till sämre uppväxtvillkor, begränsad möjlighet att delta i fritidsaktiviteter och försämrad integration och ökad segregation.

Förslaget om bidragstak väntas även innebära en risk för ökad ojämlikhet och ojämställdhet mellan grupper i samhället.

Beslutsunderlag

- Remissvar av SOU2025:15 Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare, SN2025/132, 2025-04-30
- Remiss av SOU2025:15 Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare, SN2025/132

Ansvariga tjänstepersoner

- Jonas Boman, förvaltningschef

Sändlista

- Socialdepartementet